

2024/1468

24.5.2024

NAŘÍZENÍ EVROPSKÉHO PARLAMENTU A RADY (EU) 2024/1468

ze dne 14. května 2024,

kterým se mění nařízení (EU) 2021/2115 a (EU) 2021/2116, pokud jde o standardy dobrého zemědělského a environmentálního stavu, schémata pro klima, životní prostředí a dobré životní podmínky zvířat, změnu strategických plánů SZP, přezkum strategických plánů SZP a osvobození od kontrol a sankcí

EVROPSKÝ PARLAMENT A RADA EVROPSKÉ UNIE,

s ohledem na Smlouvu o fungování Evropské unie, a zejména na čl. 43 odst. 2 této smlouvy,

s ohledem na návrh Evropské komise,

po postoupení návrhu legislativního aktu vnitrostátním parlamentům,

s ohledem na stanovisko Evropského hospodářského a sociálního výboru ⁽¹⁾,

v souladu s řádným legislativním postupem ⁽²⁾,

vzhledem k těmto důvodům:

- (1) Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2021/2115 ⁽³⁾ stanoví pravidla podpory pro strategické plány, jež mají být vypracovány členskými státy v rámci společné zemědělské politiky (strategické plány SZP) a financovány Evropským zemědělským záručním fondem (EZZF) a Evropským zemědělským fondem pro rozvoj venkova (EZFRV). Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2021/2116 ⁽⁴⁾ stanoví pravidla pro financování, řízení a monitorování společné zemědělské politiky (SZP).
- (2) Navzdory skutečnosti, že nařízení (EU) 2021/2115 a (EU) 2021/2116 poskytují členským státům značnou flexibilitu a mají potenciál snížit administrativní zátěž zemědělců, první rok konkrétního uplatňování těchto nařízení prostřednictvím strategických plánů SZP jasně ukázal, že k zajištění účinného provádění strategických plánů SZP a ke snížení administrativní zátěže spojené s prováděním těchto plánů a kontrolou určitých požadavků jsou nezbytné určité omezené úpravy právního rámce Unie pro SZP.
- (3) Zemědělci navíc čelí mimořádným obtížím a nejistotám. Konkrétně poslední roky se vyznačovaly velkým počtem extrémních meteorologických jevů, včetně sucha a záplav, které se vyskytly v různých částech Unie. Tyto události mají vliv na výstupy a příjmy, a také výrazně ovlivňují provádění a harmonogram běžných agronomických postupů. K další nejistotě a tlaku na zemědělce vedly vysoké ceny energií a vstupů a nejistota vyplývající z útočné války Ruska proti Ukrajině, životní náklady, inflace, pokles hodnoty produkce obilovin v roce 2023 a změna mezinárodních obchodních toků. Souběh těchto událostí vyvíjí silný tlak na zemědělce, aby jim jako správci přírodních zdrojů a ekonomičtí aktéři přizpůsobili řízení svých podniků a provádění agronomických postupů.
- (4) V důsledku toho je třeba přezkoumat a zjednodušit některá ustanovení nařízení (EU) 2021/2115 a (EU) 2021/2116, aby členské státy mohly lépe přizpůsobit své strategické plány SZP potřebám zemědělců a poskytnout jim větší flexibilitu při provádění zemědělských činností s ohledem na stále větší výzvy, nepředvídatelnost počasí a hospodářskou nejistotu.

⁽¹⁾ Dosud nezveřejněné v Úředním věstníku.

⁽²⁾ Postoj Evropského parlamentu ze dne 24. dubna 2024 (dosud nezveřejněný v Úředním věstníku) a rozhodnutí Rady ze dne 13. května 2024.

⁽³⁾ Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2021/2115 ze dne 2. prosince 2021, kterým se stanoví pravidla podpory pro strategické plány, jež mají být vypracovány členskými státy v rámci společné zemědělské politiky (strategické plány SZP) a financovány Evropským zemědělským záručním fondem (EZZF) a Evropským zemědělským fondem pro rozvoj venkova (EZFRV), a kterým se zrušují nařízení (EU) č. 1305/2013 a (EU) č. 1307/2013 (Úř. věst. L 435, 6.12.2021, s. 1, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2021/2115/oj>).

⁽⁴⁾ Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2021/2116 ze dne 2. prosince 2021 o financování, řízení a monitorování společné zemědělské politiky a zrušení nařízení (EU) č. 1306/2013 (Úř. věst. L 435, 6.12.2021, s. 187, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2021/2116/oj>).

- (5) Článek 13 nařízení (EU) 2021/2115 ukládá členským státům povinnost zajistit, aby veškerá zemědělská plocha, včetně půdy, která se již nevyužívá pro účely produkce, byla udržována v dobrém zemědělském a environmentálním stavu. Členské státy musí stanovit na celostátní nebo regionální úrovni minimální standardy pro zemědělce a další příjemce u každého standardu dobrého zemědělského a environmentálního stavu (DZES) uvedeného v příloze III zmíněného nařízení v souladu s hlavním cílem standardů podle dané přílohy. Celkové cíle ochrany půdy a kvality půdy sledované standardy DZES 5, 6 a 7 jsou ovlivněny mnoha faktory, jako je typ půdy, výběr plodin, klimatické a povětrnostní podmínky a minulé a současné využívání půdy a zemědělské systémy, jako je ekologické zemědělství, které vyžaduje odlišný přístup k některým postupům. Ze zkušeností vyplývá, že mohou nastat situace, kdy uložení určitých požadavků bez náležitého zohlednění těchto faktorů, jako je například omezení orby nebo povinnost setí v určitém období, může mít negativní dopad na určité půdy nebo plodiny, a hrozí dokonce, že bude v rozporu s cílem ochrany půdy. Standard DZES 9 ukládá zákaz přeměny nebo orby trvalých travních porostů označených v lokalitách sítě Natura 2000 za environmentálně citlivé. Ze zkušeností však vyplynulo, že mohou nastat výjimečné situace, kdy jsou tyto environmentálně citlivé trvalé travní porosty poškozeny, například volně žijícími živočichy nebo invazivními druhy, a mohou být nezbytná vhodná opatření k řešení těchto situací, včetně výjimek ze zákazu orby dotčených oblastí za účelem obnovy těchto trvalých travních porostů, aby se zajistilo, že požadavky standardu DZES 9 přispívají k ochraně stanovišť a druhů.
- (6) Rostoucí počet extrémních meteorologických jevů a případů poškození trvalých travních porostů označených za environmentálně citlivé v důsledku faktorů, jako jsou volně žijící živočichové nebo invazivní druhy, zvyšuje výskyt specifických problémů s nimiž se zemědělci setkávají při uplatňování požadavků standardů DZES 5, 6, 7 a 9, které musí členské státy řešit. Existuje rovněž riziko, že by tyto požadavky byly nepřiměřené vzhledem k jejich skutečnému přínosu k dosažení cíle ochrany půdy pro standardy DZES 5, 6 a 7 a cíle ochrany stanovišť a druhů pro standard DZES 9. Aby členské státy takovým situacím předcházely, měly by mít možnost stanovit zvláštní výjimky z požadavků standardů DZES 5, 6, 7 a 9 s cílem řešit konkrétní problémy při uplatňování těchto standardů DZES na základě objektivních a nediskriminačních kritérií, jako jsou typy půdy, plodiny nebo zemědělské systémy nebo poškození trvalých travních porostů, mimo jiné kvůli volně žijícím živočichům nebo invazivním druhům. Tyto výjimky by měly být omezeny na příslušnou oblast působnosti a neměly by bránit tomu, aby tyto standardy přispívaly k dosažení svých hlavních cílů uvedených v příloze III nařízení (EU) 2021/2115.
- (7) Povětrnostní podmínky a z nich vyplývající dopad na podmínky v zemědělských oblastech mohou zemědělcům a dalším příjemcům znemožnit splnění požadavků standardů DZES, jako jsou například lhůty a období pro provádění operací, v daném roce. Aby bylo možno předejít situacím, kdy jsou na zemědělce kladeny takové požadavky, že jsou například povinni zasít plodiny do určitého data navzdory tomu, že povětrnostní podmínky v daném roce neumožňují provést nezbytné operace buď vůbec, nebo jen s vážným negativním dopadem na půdu, jako je její zhutnění, měly by mít členské státy při provádění minimálních standardů týkajících se dobrého zemědělského a environmentálního stavu podle nařízení (EU) 2021/2115 možnost poskytnout dočasné odchylky od těchto požadavků. Rozsah těchto dočasných odchylek by měl být omezen na zemědělce a jiné příjemce nebo oblasti postižené danými povětrnostními podmínkami a členské státy by je měly uplatňovat pouze po nezbytně nutnou dobu.
- (8) Nařízení (EU) 2021/2115 stanoví řadu prvků a nástrojů, s jejichž pomocí mají členské státy řešit specifický cíl, kterým je přispívat k zastavení úbytku biologické rozmanitosti a k obratu tohoto trendu, posilovat ekosystémové služby a zachovat stanoviště a krajiny podle čl. 6 odst. 1 písm. f) uvedeného nařízení. Jedním z těchto prvků je systém podmíněnosti. Zejména standard DZES 8, uvedený v příloze III daného nařízení, zahrnuje několik požadavků včetně povinnosti vyhradit určitý podíl orné půdy pro neprodukční plochy nebo prvky. Hlavním cílem standardu DZES 8 je zachování neprodukčních prvků a ploch ke zlepšení biologické rozmanitosti v zemědělských podnicích. Členské státy mají rovněž možnost navrhnout intervence na podporu tohoto cíle, například ekoschémat vztahující se na opatření podle článku 31 nařízení (EU) 2021/2115. V souvislosti s problémy a nejistotami vyplývajícími ze souběhu nepříznivých událostí a hospodářských nejistot se v praxi ukazuje potřeba upravit rovnováhu mezi jednotlivými politickými nástroji přispívajícími k ochraně a zvyšování biologické rozmanitosti tak, aby zemědělci mohli pružněji přispívat k dosahování tohoto cíle v závislosti na konkrétní situaci svého podniku a aby byla za tento příspěvek poskytována vyšší finanční náhrada.

- (9) Konkrétněji řečeno, vzhledem k tomu, že povinnost vyhradit podíl orné půdy na neproduktivní plochy a prvky je v současné době součástí prvního požadavku standardu DZES 8 uvedeného v příloze III nařízení (EU) 2021/2115, jsou zemědělci, kteří žádají o přímé platby a intervence uvedené v člancích 70, 71 a 72 uvedeného nařízení, povinni tento požadavek dodržovat bez jakékoli náhrady vzniklých nákladů nebo ušlých příjmů. To může v některých případech pro dotčené zemědělce a příjemce znamenat značnou finanční zátěž, zejména vzhledem k tomu, že na orné půdě vyhrazené pro neproduktivní plochy nebo prvky podle standardu DZES 8 není možno provozovat žádnou rostlinnou ani živočišnou výrobu. Vzhledem k zátěži a důsledkům pro některé zemědělce a výjimečnému rozsahu obtíží a nejistot, kterým jsou vystaveni, by bylo lepší řešit potřebu existence neproduktivních ploch a prvků na orné půdě prostřednictvím nástroje, který by umožňoval větší flexibilitu a především poskytoval pobídku kompenzující alespoň část vzniklých nákladů a ušlých příjmů spojených s těmito neproduktivními plochami a prvky. Článek 31 nařízení (EU) 2021/2115 by proto měl být změněn tak, aby zajistil, že členské státy budou poskytovat podporu ekoschémata zahrnujících na orné půdě postupy pro udržování neproduktivních ploch, jako je například půda ležící ladem, a pro vytváření nových krajinných prvků.
- (10) Současně by měl být upraven systém podmíněnosti stanovený nařízením (EU) 2021/2115, a to vypuštěním povinnosti vyhradit podíl orné půdy na neproduktivní plochy a prvky ze standardu DZES 8, který je uveden v příloze III uvedeného nařízení. Povinnost zachovávat krajinné prvky, jakož i zákaz ořezu remízky a stromů v období hnízdění a odchovu mláďat, které jsou v současnosti součástí požadavků standardu DZES 8, by měly být zachovány jako součást systému podmíněnosti, aby byla zajištěna ochrana stávajících krajinných prvků v zemědělských oblastech.
- (11) Členským státům by měla být poskytnuta dodatečná flexibilita při změně jejich strategických plánů SZP při současném zajištění stability a proveditelnosti a rovněž administrativní účinnosti procesu změn. Ze zkušeností vyplývá, že splnění specifických požadavků EZZF i EZFRV v rámci jedné žádosti o změnu může být náročné. Zároveň by měl být omezen počet změn za kalendářní rok s cílem zajistit, aby zemědělci a další příjemci měli na zohlednění těchto změn dostatek času, aby se omezila administrativní zátěž členských států a aby Komise mohla posoudit slučitelnost těchto změn s právním rámcem Unie stanoveným v nařízeních (EU) 2021/2115 a (EU) 2021/2116 ve lhůtách stanovených v tomto právním rámci. Z těchto důvodů by měl být maximální počet žádostí o změnu strategických plánů SZP zvýšen na dvě žádosti o změnu za kalendářní rok, a to navíc ke třem žádostem o změnu strategického plánu SZP, které lze předložit v souladu s čl. 119 odst. 7 nařízení (EU) 2021/2115.
- (12) V souladu s článkem 120 nařízení (EU) 2021/2115 jsou členské státy povinny posoudit, zda je třeba změnit jejich strategické plány SZP v případě změny legislativních aktů uvedených v příloze XIII daného nařízení, a ve stanovené lhůtě oznámit výsledek těchto posouzení Komisi. Jelikož se tato povinnost ukázala být pro členské státy zatěživá a úsilí, které by členské státy jinak musely vynaložit během zbývajících programovacího období strategických plánů SZP na jejich posouzení, by mělo být omezeno, neměla by se tato povinnost vztahovat na změny, které vstoupí v platnost po 31. prosinci 2025, legislativních aktů uvedených v příloze XIII.
- (13) Ze zkušeností vyplývá, že souběh mnoha nepříznivých událostí přináší zemědělcům problémy, které vyžadují větší flexibilitu a zjednodušení provádění strategických plánů SZP ve vztahu k některým standardům DZES uvedeným v příloze III nařízení (EU) 2021/2115.
- (14) Hlavním cílem standardu DZES 6, který je uveden v příloze III nařízení (EU) 2021/2115, je zajistit ochranu půdy v nejcitlivějších obdobích pomocí požadavků na minimální půdní pokryv pro zamezení vzniku holé půdy v těchto citlivých obdobích. Ve větší míře, než je tomu u jiných standardů DZES, jsou návrh a provádění požadavků podle standardu DZES 6 ovlivněny širokou škálou faktorů. Platí zejména, že minimální půdní pokryv lze zajistit různými způsoby, které závisí nejen na půdních a klimatických podmínkách, ale také na takových faktorech, jako je výběr plodin a délka vegetačního období v daném roce. Kromě toho mohou existovat různá citlivá období, zejména v závislosti na konkrétních půdních a klimatických podmínkách. Zemědělci a další příjemci musí být navíc při rozhodování o produkci, zejména o seti, schopni sladit dodržování požadavků standardu DZES 6 s nepředvídatelnými povětrnostními podmínkami. Vzhledem k těmto faktorům by členské státy měly být schopny řídit požadavky standardu DZES 6 pružněji než požadavky jiných standardů DZES, a to způsobem, který zajistí, že tyto požadavky přispějí k dosažení hlavního cíle uvedeného standardu a zároveň zohlední řadu faktorů, jako jsou například půdní a klimatické podmínky.

- (15) Členské státy by proto měly mít možnost stanovit hlavní prvky standardu DZES 6 a v souladu s čl. 109 odst. 2 písm. a) nařízení (EU) 2021/2115 je shrnout ve strategických plánech SZP. Komise by proto měla v souladu s čl. 13 odst. 1, čl. 109 odst. 2 a články 118 a 119 uvedeného nařízení zajistit, aby byly hlavní prvky standardu DZES 6 stanovené členskými státy celkově v souladu s hlavním cílem uvedeného standardu DZES.
- (16) Hlavním cílem standardu DZES 7 uvedeného v příloze III nařízení (EU) 2021/2115 je zachovat půdní potenciál. Vzhledem k tomu, že k zachování půdního potenciálu může přispět i diverzifikace plodin, jejíž zavádění je zároveň pro některé zemědělce jednodušší s ohledem na řadu tlaků a výzev, kterým v současné době čelí, měly by být členské státy schopny zemědělcům umožnit splnění standardu DZES 7 také prostřednictvím diverzifikace plodin. Měly by být proto stanoveny minimální požadavky na diverzifikaci plodin.
- (17) Je důležité, aby SZP nadále přispívala k environmentálním cílům stanoveným v čl. 6 odst. 1 písm. d), e) a f) nařízení (EU) 2021/2115 prostřednictvím požadavků na podmíněnost. Je rovněž důležité, aby byla zajištěna stabilita těchto požadavků jako společný základ pro členské státy a zemědělce. Požadavky na podmíněnost stanovené v nařízení (EU) 2021/2115 by se proto měly i nadále vztahovat na všechny zemědělce. Administrativní zátěž spojená s kontrolami požadavků podmíněnosti stanovených v nařízení (EU) 2021/2116 však může být pro malé zemědělce a vnitrostátní správní orgány nepřiměřeně vysoká. Kromě flexibility, pokud jde o standardy DZES 6, 7 a 8, by proto měla být zátěž pro malé zemědělce a vnitrostátní správní orgány spojená s kontrolami stanovenými nařízením (EU) 2021/2116 snížena. Zemědělci s maximální velikostí zemědělského podniku nepřekračující 10 hektarů zemědělské plochy by proto měli být osvobozeni od kontrol podmíněnosti ve vztahu k dodržování povinných požadavků na hospodaření podle práva Unie a k dobrému zemědělskému a environmentálnímu stavu. Vzhledem k tomu, že tito malí zemědělci představují 65 % příjemců v rámci SZP, ale obhospodařovávají jen asi 10 % celkové zemědělské plochy, toto osvobození by zjednodušilo práci mnoha zemědělcům a vnitrostátním správním orgánům, aniž by výrazně omezilo příspěvek požadavků podmíněnosti k dosažení jejich cílů.
- (18) Vzhledem k tomu, že zemědělská plocha spravovaná malými zemědělci je omezená a sankce pro malé zemědělce jsou obecně nízké, uplatňování sankcí by mohlo vést k nepřiměřené zátěži pro správní orgány členských států. Drobní zemědělci, kteří jsou osvobozeni od kontrol podmíněnosti, by proto měli být rovněž osvobozeni od uplatňování správních sankcí za nedodržení požadavků podmíněnosti.
- (19) Aby se předešlo nadměrným administrativním nákladům a zátěži v souvislosti s kontrolami podmíněnosti, měli by být příjemci, kterým jsou poskytovány platby na základě plochy jak v rámci strategického plánu SZP podle nařízení (EU) 2021/2115, tak v rámci programu rozvoje venkova prováděného podle nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 1305/2013⁽⁵⁾ do 31. prosince 2025, a kteří proto podléhají kontrolám podmíněnosti podle nařízení (EU) 2021/2116, osvobozeni od kontrol podmíněnosti a uplatňování sankcí podle nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 1306/2013⁽⁶⁾.
- (20) Jelikož cíle tohoto nařízení, totiž řešení mimořádné řady obtíží a nejistot, jimž zemědělci čelí přezkumem a zjednodušením některých ustanovení nařízení (EU) 2021/2115 a (EU) 2021/2116, nemůže být dosaženo uspokojivě členskými státy, ale spíše jej může být lépe dosaženo na úrovni Unie, může Unie přijmout opatření v souladu se zásadou subsidiarity stanovenou v článku 5 Smlouvy o Evropské unii. V souladu se zásadou proporcionality stanovenou v uvedeném článku nepřekračuje toto nařízení rámec toho, co je nezbytné pro dosažení tohoto cíle
- (21) Nařízení (EU) 2021/2115 a (EU) 2021/2116 by proto měla být odpovídajícím způsobem změněna.

⁽⁵⁾ Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 1305/2013 ze dne 17. prosince 2013 o podpoře pro rozvoj venkova z Evropského zemědělského fondu pro rozvoj venkova (EZFRV) a o zrušení nařízení Rady (ES) č. 1698/2005 (Úř. věst. L 347, 20.12.2013, s. 487, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2013/1305/oj>).

⁽⁶⁾ Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 1306/2013 ze dne 17. prosince 2013 o financování, řízení a sledování společné zemědělské politiky a o zrušení nařízení Rady (EHS) č. 352/78, (ES) č. 165/94, (ES) č. 2799/98, (ES) č. 814/2000, (ES) č. 1290/2005 a (ES) č. 485/2008 (Úř. věst. L 347, 20.12.2013, s. 549, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2013/1306/oj>).

- (22) Aby se zajistilo hladké provádění opatření stanovených tímto nařízením, která se týkají standardů DZES 6, 7 a 8 uvedených v příloze III nařízení (EU) 2021/2115, je třeba stanovit přechodná ustanovení, pokud jde o změny strategických plánů SZP předložených členskými státy ke schválení Komisí podle článku 119 nařízení (EU) 2021/2115 v roce 2024 a pokud jde o účinky těchto změn v roce 2024 před schválením těchto změn Komisí.
- (23) Vzhledem k potřebě poskytnout zemědělcům větší flexibilitu při provádění jejich zemědělských činností s ohledem na rostoucí výzvy, nepředvídatelnost počasí a hospodářskou nejistotu, s nimiž se potýkají, a naléhavost řešení dopadu této mimořádné řady obtíží a nejistoty je vhodné uplatnit výjimku ze lhůty osmi týdnů stanovenou v článku 4 Protokolu č. 1 o úloze vnitrostátních parlamentů v Evropské unii, připojeného ke Smlouvě o Evropské unii, Smlouvě o fungování Evropské unie a Smlouvě o založení Evropského společenství pro atomovou energii.
- (24) V zájmu zajištění hladkého provádění plánovaných opatření a vzhledem k naléhavé potřebě řešit výjimečný rozsah obtíží a nejistot, s nimiž se zemědělci potýkají, by toto nařízení mělo vstoupit v platnost co nejdříve, a to prvním dnem po vyhlášení v *Úředním věstníku Evropské unie*.
- (25) Aby se zabránilo nepřiměřené administrativní zátěži pro malé zemědělce a vnitrostátní orgány, mělo by se osvobození od sankcí souvisejících s nedodržením požadavků podmíněnosti, pokud jde o rok podání žádosti 2024, použít se zpětnou platností.
- (26) Vzhledem k tomu, že rok podání žádosti 2024 začal dne 1. ledna 2024, měla by se opatření stanovená v tomto nařízení, týkající se norem DZES 6, 7 a 8 uvedených v příloze III nařízení (EU) 2021/2115, použít již pro rok podání žádosti 2024, a umožnit tak členským státům uplatňovat uvedená opatření od tohoto roku podání žádosti,

PŘIJALY TOTO NAŘÍZENÍ:

Článek 1

Změny nařízení (EU) 2021/2115

Nařízení (EU) 2021/2115 se mění takto:

1) Článek 4 se mění takto:

a) v odstavci 3 se písmeno a) nahrazuje tímto:

„a) ‚ornou půdou‘ se rozumí půda obdělávaná za účelem produkce plodin nebo plochy, které jsou k dispozici pro produkci plodin, ale jsou ponechány ladem; nadto se po dobu trvání závazku jedná o půdu obdělávanou za účelem produkce plodin nebo o plochy, které jsou k dispozici pro produkci plodin, ale jsou ponechány ladem, a které byly vyňaty z produkce v souladu s článkem 31 nebo článkem 70 tohoto nařízení nebo s články 22, 23 nebo 24 nařízení Rady (ES) č. 1257/1999 ⁽¹⁾* nebo s článkem 39 nařízení Rady (ES) č. 1698/2005 ⁽²⁾* nebo s článkem 28 nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 1305/2013 ⁽³⁾*.

⁽¹⁾* Nařízení Rady (ES) č. 1257/1999 ze dne 17. května 1999 o podpoře pro rozvoj venkova z Evropského zemědělského orientačního a záručního fondu (EZOZF) a o změně a zrušení některých nařízení (Úř. věst. L 160, 26.6.1999, s. 80, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/1999/1257/oj>).

⁽²⁾* Nařízení Rady (ES) č. 1698/2005 ze dne 20. září 2005 o podpoře pro rozvoj venkova z Evropského zemědělského fondu pro rozvoj venkova (EZFRV) (Úř. věst. L 277, 21.10.2005, s. 1, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2005/1698/oj>).

⁽³⁾* Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 1305/2013 ze dne 17. prosince 2013 o podpoře pro rozvoj venkova z Evropského zemědělského fondu pro rozvoj venkova (EZFRV) a o zrušení nařízení Rady (ES) č. 1698/2005 (Úř. věst. L 347, 20.12.2013, s. 487, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2013/1305/oj>).“;

b) v odst. 4 prvním pododstavci se písmeno b) nahrazuje tímto:

„b) jakoukoli plochou zemědělského podniku, která je:

- i) pokryta krajinnými prvky, na něž se vztahuje povinnost zachování podle standardu DZES 8 uvedeného v příloze III, nebo
- ii) po dobu trvání příslušného závazku zemědělce zřízena nebo udržována v důsledku ekoschématu podle článku 31.

Rozhodnou-li tak členské státy, může ‚způsobilý hektar‘ obsahovat i jiné krajinné prvky, pokud nepřevažují a vzhledem k ploše, kterou na zemědělském pozemku zabírají, významně neztěžují výkon zemědělské činnosti. Při uplatňování této zásady mohou členské státy stanovit maximální podíl zemědělského pozemku, na němž se tyto jiné krajinné prvky vyskytují.

Pokud jde o trvalé travní porosty obsahující rozptýlené nezpůsobilé prvky, mohou členské státy rozhodnout, že pro určení plochy považované za způsobilou použijí pevně stanovené redukční koeficienty.“

2) Článek 13 se mění takto:

a) v odstavci 1 se doplňuje nový pododstavec, který zní:

„Při stanovování standardů DZES 5, 6, 7 nebo 9 uvedených v příloze III mohou členské státy stanovit zvláštní výjimky z požadavků těchto standardů. Tyto výjimky musí být založeny na objektivních a nediskriminačních kritériích, jako jsou plodiny, typy půdy a zemědělské systémy nebo poškození trvalých travních porostů, mimo jiné kvůli volně žijícím živočichům nebo invazním druhům, a musí být omezeny z hlediska jejich plošného pokrytí. Zvláštní výjimky se stanoví pouze v případě a do té míry, kdy jsou nezbytné k řešení konkrétních problémů při uplatňování těchto standardů, a nesmějí významně omezovat přínos těchto jednotlivých standardů k jejich hlavním cílům uvedeným v příloze III.“;

b) vkládá se nový odstavec, který zní:

„2a. Při provádění minimálních standardů stanovených v souladu s odstavci 1 a 2 mohou členské státy udělit dočasné odchylky od požadavků, jako jsou lhůty a období stanovené v těchto standardech, v případě, že zemědělci a jiní příjemci nebudou v daném roce tyto požadavky kvůli povětrnostním podmínkám schopni splnit. Tyto dočasné odchylky jsou svým rozsahem omezeny na zemědělce a jiné příjemce nebo oblasti postižené danými povětrnostními podmínkami a uplatňují se pouze po nezbytně nutnou dobu.“

3) V článku 31 se vkládá nový odstavec, který zní:

„1a. V rámci ekoschémat uvedených v odstavci 1 členské státy stanoví a poskytují podporu na jedno nebo více schémat zahrnujících na orné půdě postupy pro udržování neproduktivních ploch, jako je půda ležící ladem, a vytváření nových krajinných prvků. Tato schémata jsou pro aktivní zemědělce a skupiny aktivních zemědělců dobrovolná.“

4) V čl. 119 odst. 7 se první pododstavec nahrazuje tímto:

„Žádost o změnu strategického plánu SZP lze předložit dvakrát za kalendářní rok, s výhradou možných výjimek, které stanoví toto nařízení nebo o nichž Komise rozhodne v souladu s článkem 122. Během období trvání strategického plánu SZP mohou být kromě toho předloženy tři další žádosti o změnu strategického plánu SZP. Tento odstavec se nepoužije na žádosti o změny za účelem předložení chybějících prvků v souladu s čl. 118 odst. 5.“

5) V článku 120 se doplňuje nový pododstavec, který zní:

„První pododstavec tohoto článku se nepoužije na změny, které vstoupí v platnost po 31. prosinci 2025, legislativních aktů uvedených v příloze XIII, .“

6) Příloha III se mění v souladu s přílohou tohoto nařízení.

Článek 2

Změny nařízení (EU) 2021/2116

Nařízení (EU) 2021/2116 se mění takto:

1) Článek 83 se mění takto:

a) odstavec 2 nahrazuje tímto:

„2. Zemědělci s maximální velikostí zemědělského podniku, která nepřekračuje 10 hektarů zemědělské plochy vykázané v souladu s čl. 69 odst. 1, jsou osvobozeni od kontrol v rámci systému zavedeného v souladu s odstavcem 1 tohoto článku.“;

b) v odstavci 6 se zrušuje písmeno f).

2) V článku 84 se doplňuje nový odstavec, který zní:

„4. Zemědělci s maximální velikostí zemědělského podniku, která nepřekračuje 10 hektarů zemědělské plochy vykázané v souladu s čl. 69 odst. 1, jsou od sankcí uvedených v odstavcích 1, 2 a 3 tohoto článku a v článku 85 osvobozeni.“

3) V čl. 104 odst. 1 druhém pododstavci písm. a) se bod iv) nahrazuje tímto:

„iv) pokud jde o EZFRV, ve vztahu k výdajům vynaloženým příjemci a platbám provedeným platební agenturou v rámci provádění programů rozvoje venkova podle nařízení (EU) č. 1305/2013, s výjimkou článků 96 a 97 nařízení (EU) č. 1306/2013, pokud jde o příjemce, kteří podléhají systému kontroly uvedenému v článku 83 tohoto nařízení“;

Článek 3

Přechodná ustanovení

1. Odchylně od čl. 119 odst. 8 třetího pododstavce nařízení (EU) 2021/2115 datum nabytí účinku změn strategických plánů SZP týkajících se změn standardů DZES 6, 7 nebo 8 stanovených v příloze tohoto nařízení, které členské státy předložily Komisi ke schválení podle čl. 119 odst. 2 uvedeného nařízení, nepodléhá schválení Komisí.

2. Odchylně od čl. 119 odst. 11 nařízení (EU) 2021/2115 mohou členské státy pro rok podání žádosti 2024 rozhodnout, že změny strategických plánů SZP týkající se změn standardů DZES 6, 7 nebo 8 stanovených v příloze tohoto nařízení mají právní účinek před jejich schválením Komisí. Pokud jde o standard DZES 8, mohou členské státy přijmout uvedené rozhodnutí pouze tehdy, pokud pro rok podání žádosti 2024 uplatňují schéma zahrnující na orné půdě postupy pro udržování neproduktivních ploch, jako je půda ponechaná ladem, nebo pro zřízení nových krajinných prvků, jak uvádí článek 31 nařízení (EU) 2021/2115.

Při přijímání rozhodnutí uvedeného v prvním pododstavci členské státy zajistí, aby byly dodržovány obecné zásady práva Unie, zejména zásada právní jistoty, zásada nediskriminace a ochrana oprávněných očekávání zemědělců a jiných příjemců a aby byla zohledněna potřeba zemědělců a jiných příjemců mít dostatek času na dosažení souladu se změnami.]

Článek 4

Vstup v platnost a použitelnost

Toto nařízení vstupuje v platnost prvním dnem po vyhlášení v *Úředním věstníku Evropské unie*.

Ustanovení čl. 2 bodů 2 a 3 a příloha se použijí od roku podání žádosti 2024.

Toto nařízení je závazné v celém rozsahu a přímo použitelné ve všech členských státech.

V Bruselu dne 14. května 2024.

Za Evropský parlament

předsedkyně

R. METSOLA

Za Radu

předsedkyně

H. LAHBIB

PŘÍLOHA

Příloha III nařízení (EU) 2021/2115 se mění takto:

1) položka DZES 6 se nahrazuje tímto:

„DZES 6	Minimální půdní pokryv pro zamezení vzniku holé půdy v nejcitlivějších obdobích podle vymezení členskými státy (*).	Ochrana půd v nejcitlivějších obdobích
---------	---	--

(*) Členské státy mohou zejména zohlednit krátké vegetační období vyplývající z délky a intenzity zimního období v dotčených regionech.“;

2) položka DZES 7 se nahrazuje tímto:

„DZES 7	Střídání plodin na orné půdě s výjimkou plodin rostoucích pod vodou. Členské státy mohou navíc rozhodnout, že zemědělcům a dalším příjemcům umožní splnit tento standard na základě diverzifikace plodin (*).	Zachovávání půdního potenciálu
---------	---	--------------------------------

(*) Střídání spočívá ve změně plodin na úrovni zemědělského pozemku (s výjimkou víceletých plodin, trav a jiných bylinných píceňin a půdy ležící ladem), včetně vhodně obhospodařovaných vedlejších plodin.

Na základě rozmanitosti zemědělských metod a agroklimatických podmínek mohou členské státy v dotčených regionech povolit jiné postupy posíleného střídání plodin s luskovinami nebo diverzifikace plodin, jejichž cílem je zlepšení a zachování půdního potenciálu v souladu s cíli tohoto standardu DZES.

Při definování požadavků na diverzifikaci plodin dodržují členské státy tyto minimální požadavky:

a) pokud je rozloha orné půdy zemědělského podniku mezi 10 a 30 hektary, spočívá diverzifikace plodin v osázení orné půdy zemědělského podniku alespoň dvěma různými plodinami na této orné půdě; hlavní plodina se nesmí pěstovat na více než 75 % plochy této orné půdy.

b) pokud je rozloha orné půdy zemědělského podniku větší než 30 hektarů, spočívá diverzifikace plodin v osázení orné půdy zemědělského podniku alespoň třemi různými plodinami na této orné půdě; hlavní plodina se nesmí pěstovat na více než 75 % plochy této orné půdy a dvě hlavní plodiny nesmí společně pokrývat více než 95 % plochy této orné půdy.

Členské státy mohou z povinnosti podle tohoto standardu vyjmout podniky:

a) v nichž se více než 75 % plochy orné půdy využívá k pěstování trav, jiných bylinných píceňin nebo luskovin, nebo je půdou ponechanou ladem, nebo jsou na ní tyto způsoby využití kombinovány;

b) v nichž více než 75 % zemědělské plochy, na niž lze poskytnout podporu, představují trvalé travní porosty, nebo se buď po významnou část roku, nebo po významnou část vegetačního cyklu využívá k pěstování trav, jiných bylinných píceňin nebo plodin pěstovaných ve vodě, nebo jsou na ní tyto způsoby využití kombinovány; nebo

c) s rozlohou orné půdy do 10 hektarů.

Členské státy mohou zavést maximální limit plochy pokryté jednou plodinou, aby zabránily rozsáhlým monokulturám.

Má se za to, že zemědělci, kteří získali certifikaci v souladu s nařízením (EU) 2018/848, tento standard DZES splňují.“;

3) položka DZES 8 se nahrazuje tímto:

„DZES 8	— Zachování krajinných prvků — Zákaz ořezu remízků a stromů v období hnízdění a odchovu mláďat — Jako možnost – opatření proti invazním druhům rostlin	Zachování neprodukcčních prvků ke zlepšení biologické rozmanitosti v zemědělských podnicích“
---------	--	--